

صفحات ۱۲-۱

مقایسه نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان به درس تربیت بدنی

حسن مرادی^۱، علیرضا بابایی مزرعه نو*^۲

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، عضو رسمی آموزش و پرورش، یزد، ایران
۲. دانشجوی دکتری فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان، اصفهان، ایران

چکیده:

هدف از اجرای این تحقیق مقایسه نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان به درس تربیت بدنی بود. روش این تحقیق توصیفی از نوع مقایسه‌ای بود. جامعه آماری شامل دانش آموزان، والدین و معلمان تربیت بدنی استان یزد بودند. که از این جامعه تعداد ۲۴۰ دانش آموز و ۲۴۰ نفر از والدین آنها با استفاده از جدول کرجسی و مورگان به صورت تصادفی و ۱۷ نفر از معلمان تربیت بدنی به صورت تمام شمار به عنوان به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید و تعداد ۲۴۰ پرسشنامه بین دانش آموزان و والدین آن‌ها و ۱۸ پرسشنامه بین معلمان ورزش مرد توزیع گردید. لازم به ذکر است، روایی محتوایی ابزار توسط جمعی از متخصصان و پایایی آن نیز در یک مطالعه تحقیقاتی محاسبه شد. در نهایت داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی نظیر خی دو و یومن ویتنی با استفاده از نسخه ۲۱ نرم افزار SPSS تحلیل شد. یافته‌های تحقیق نشان داد که بین نگرش والدین، معلمان ورزش مرد و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود داشت ($p \geq 0/05$). بنابراین با فراهم نمودن برنامه‌های ورزشی برای والدین و دانش آموزان می‌توان نگرش آن‌ها را به تربیت بدنی بهبود بخشیده تا آن‌ها نیز حمایت‌های لازم را جهت اجرای بهتر برنامه‌های درس تربیت بدنی مبدول دارند.

واژگان کلیدی: درس تربیت بدنی، والدین، معلمان ورزش، دانش آموزان، مقطع متوسطه.

*ایمیل نویسنده مسئول: Alireza.babaei.m@gmail.com

مقدمه:

تربیت بدنی، بخشی از تعلیم و تربیت و وسیله سالم سازی انسان‌ها و جامعه محسوب می‌شود، و از اهداف اولیه تعلیم و تربیت، پرورش فرد به عنوان یک انسان هدفدار و مستقل و خودگردان است (عزیزی، ۱۳۹۵) و با تأکید بر پرورش جسمی، ذهنی، هیجانی و برزندگی اجتماعی دارد؛ در صورت آموزش صحیح و اصولی نقش شایان توجهی را در فرایند تعلیم و تربیت ایفا خواهد کرد (لئون^۱، ۲۰۲۰). تعلیم و تربیت در توسعه و پیشرفت و دوام فرهنگ ملی موثر است و موسسات تربیتی در توسعه و تکامل منابع و استعداد های انسانی جامعه نقش اصلی را دارند و تربیت بدنی به عنوان جلوه‌ای از فرایند کلی تعلیم و تربیت، در برآورده شدن این اهداف، انسان را یاری می‌کند. این قلمرو مقوله‌ای است که با زنجیره‌ای از جاذبه‌ها و تأثیرات، ایده‌ها را به واقعیت تبدیل کرده، به عملکرد صحیح اجتماعی کمک می‌کند (شجیع، علیمردانی و فراهانی، ۱۳۹۶). امروزه هر چند تربیت بدنی به طور عمومی و به ویژه در مدارس کشور ما، چندان توجهی به آن نمی‌شود و از نظرها به دور است. اما هرگز نقش تربیت بدنی و علوم ورزشی در سلامت جامعه و تربیت و پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان و شکوفایی استعدادهای بالقوه آن‌ها بر کسی پوشیده نیست و با توجه به این امر مهم اهمیت درس تربیت بدنی در مدارس، ضرورت آموزش صحیح آن را دو چندان می‌سازد و اگر این درس در مدارس به طور اصولی و با نیروی انسانی متخصص، به ویژه در مقطع متوسطه که دوران شکل‌گیری بلوغ جسمی و فکری نوجوانان به شمار می‌آید آموزش داده شود و اگر این نوجوانان تحت تعلیم و تربیت صحیح این درس قرار گیرند موجبات پرورش جسمی، فکری و روحی آنان را فراهم می‌آورد. از آنجایی که عدم تحرک جسمانی از علل عمده بروز انواع ضعف‌های عضلانی و اسکلتی است (عبدی مقدم، رضائی نژاد و پورسلطانی، ۱۳۹۷). تربیت بدنی می‌تواند با یک برنامه دقیق و تنظیم شده با ارائه آموزش‌های علمی و عملی دانش‌آموزان را برای زندگی فعال، توأم با تندرستی مهیا سازد؛ و چون دانش‌آموزان امیدهای جامعه ما هستند و موفقیت جامعه ما رابطه تنگاتنگ به درک و بینشی دارد که دانش‌آموزان در مدارس می‌آموزند و آنچه که امروزه ما برای آنان انجام می‌دهیم در واقع، بنیان نهادن جامعه و دنیای آینده خودمان است (عزیزی و فیض‌جوادیان، ۱۳۹۵). بنابراین داشتن افرادی دانا، باهوش و با نشاط برای یک جامعه، ارزش و ثروتی پربها بشمار می‌آید و این امر میسر نمی‌شود مگر با حفظ سلامت و تندرستی نسل جوان کشور و روشن است که مدارس در تأمین سلامت جسمی و روحی دانش‌آموزان که سازندگان آینده کشور هستند نقش مهمی بر عهده دارند (اتان^۲، ۲۰۱۶) و گسترش تربیت بدنی در مدارس برای تحقق این امر بسیار مهم و اساسی تلقی می‌شود و با توجه به اینکه اکثریت جمعیت کشور ما را نوجوانان و جوانان تشکیل می‌دهند وظیفه آموزش و پرورش را در زمینه تربیت بدنی خطیر می‌نماید و توجه به اینکه در آموزش و پرورش، هدف رشد ابعاد مختلف شخصیت نوجوانان و جوانان در همه زمینه‌های جسمانی، ذهنی، روانی و اجتماعی و معنوی است با پرداختن به جنبه تربیت بدنی و بالا بردن آمادگی جسمانی نوجوانان و جوانان می‌توان زمینه رشد ابعاد دیگر شخصیتی آن‌ها را فراهم سازد (عبدی مقدم و همکاران، ۱۳۹۷). لذا لازم است که درس تربیت بدنی در مدارس با اهمیت قلمداد شده و به طور اصولی به امر آموزش آن

¹ León

² Atan

پرداخته شود؛ و با توجه به اینکه ۲ ساعت در هفته طبق مصوبه آموزش و پرورش به درس ورزش اختصاص دارد. محتوی و شیوه آزمون این درس با سایر دروس تفاوت دارد. برخی از دانش‌آموزان از همین کلاس‌ها استعداد ورزشی خود را بروز داده و آنرا تقویت می‌کنند بصورتیکه در آینده به چهره‌های برجسته ورزشی کشور تبدیل می‌شوند (یانگ^۱، ۲۰۲۲).

دوره متوسطه که همراه با بحران رشد و رسیدن به مرحله بلوغ می‌باشد تغییرات فیزیولوژیکی، روانی و جسمانی زیادی در جوانان صورت می‌گیرد و در حقیقت این دوره را دوره مهم تأثیرپذیری و تربیت می‌نامند (کشاورز، جلالی فراهانی و انصاری، ۱۳۹۲) و نیز به دلیل ایجاد هماهنگی و تعادل منطقی بین نیروی فکری، بدنی، عاطفی و اجتماعی شاید بیش از سایر دوره‌ها حایز اهمیت است (شریفی، بابایی مزرعه نو و سلمانی^۲، ۲۰۱۴)، در حال حاضر در کشور ما بخشی از برنامه‌های رسمی موسسات تعلیم و تربیت را درس تربیت‌بدنی تشکیل می‌دهد ولی این درس هنگامی تأثیر واقعی بر دانش‌آموزان دارد که به صورت صحیح و اصولی اجرا گردد و از آنجا که بینش و نگرش مسئولین آموزش و پرورش، مسئولین تربیت‌بدنی، معلمان تربیت‌بدنی و دانش‌آموزان و والدین آن‌ها نسبت به درس تربیت‌بدنی می‌تواند تأثیر بسزایی در هدفمند شدن درس تربیت‌بدنی و به ثمر نشستن برنامه‌های تربیت‌بدنی در مدارس و رفع نیازهای جسمی و روحی دانش‌آموزان داشته باشد. با توجه به اینکه بهترین زمان شکوفایی استعدادها، دوران کودکی و از جمله موثرترین و سیله شکوفایی درس تربیت‌بدنی و ورزش مساعدترین و مناسب‌ترین مکان، فضای آموزشی - تربیتی مدارس می‌باشد (کر و مک شاری و مرتاق^۳، ۲۰۱۹).

می‌توان دریافت که اگر به درس تربیت‌بدنی مدارس توجه خاصی مبذول گردد و برای فعالیت‌های ورزشی مدارس توسط متولیان امر برنامه ریزی صحیح و منطبق با شرایط موجود تنظیم شود، مسلماً جامعه به اهداف اصلی و اساسی تربیت‌بدنی دست خواهد یافت. اما شواهد عینی نشان می‌دهد که به علت نبودن نگرش یا دیدگاه مثبت و همچنین مشکلات آموزشی، اجرائی و کمبود امکانات و فضای آموزشی - پرورشی و وجود نواقص برنامه ریزی آنچنانکه شایسته و بایسته است در پیاده کردن این رکن اساسی که تضمین کننده سلامتی و تندرستی نسل آینده است اقدامات لازم صورت نگرفته است و چنانچه راه حلی برای آن پیدا نگردد، به طور طبیعی از داشتن نسلی سالم، با نشاط و پر تحرک به دور خواهیم ماند (چن^۴، ۲۰۲۲).

سال‌های متمادی از ارائه درس ورزش در برنامه‌های هفتگی سپری می‌شود هر چند که در طی این سال‌ها، برنامه‌های ورزشی مدارس تغییراتی نموده و به شکل امروزی در آمده است، اما آنچه که در عمل مشاهده می‌شود این است که در مدارس ابتدائی و راهنمائی دانش‌آموزان در ساعات ورزش معمولاً فعالانه شرکت می‌کنند ولی در مدارس متوسطه چنین نیست با عنایت به اینکه اولاً دانش‌آموزان دبیرستانی در مرحله بلوغ قرار دارند و انجام فعالیت‌های ورزشی در مدرسه و خارج از آن می‌تواند به ایجاد آرامش جسمی و روحی آن‌ها کمک کند (برکی و ترجانی^۵، ۲۰۲۲). برای اینکه برنامه ریزی‌ها در جهت اجرای صحیح درس تربیت‌بدنی در مدارس انجام گیرد. پر واضح است شناخت عواملی همچون نگرش والدین، معلمان ورزش، دانش‌آموزان، امکانات ورزشی مدارس، سرانه ورزشی، تخصص دبیران و به طور کلی باید همه عوامل اثر

¹ Yang

² Sharifi

³ Corr

⁴ Chen

⁵ Berki and Tarjányi

گذار که در بهبود کیفیت اجرای درس تربیت بدنی تأثیر بسزایی دارند مورد توجه قرار گیرد و برای جلوگیری از هر گونه اعمال سلیقه در برنامه ریزی باید اطلاعات دقیقی از وضع موجود تهیه و نمای کلی از چگونگی موقعیت حاضر ترسیم گردد که در این راستا نظرات معلمان ورزش، دانش آموزان و والدین آنها می تواند در بررسی مشکلات موجود و ارائه راهکارهای مناسب برای برنامه ریزی منسجم مورد استفاده قرار گیرد. لذا سوال تحقیق این بود که آیا بین نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت وجود دارد؟

روش تحقیق:

پژوهش حاضر از انواع تحقیقات توصیفی-مقایسه‌ای است که با استفاده از پرسشنامه بوده و به صورت میدانی انجام گرفت. آزمودنی‌های این تحقیق کلیه معلمان ورزش، دانش آموزان پسر مقطع متوسطه و والدین آنها در سال ۱۴۰۰ در شهرستان مهریز یزد بودند. با توجه به اطلاعات دریافت شده از مرکز آمار و بودجه آموزش و پرورش شهرستان یزد مشخص گردید که جامعه آماری دانش آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان مهریز یزد ۱۸۰۰ نفر و جامعه معلمان مرد برابر با ۱۷ نفر می باشد. برای انتخاب نمونه آماری طبق جدول کرجسی و مورگان تعداد ۲۴۰ نفر از دانش آموزان و همین تعداد برای والدین به صورت تصادفی ساده از جامعه آماری انتخاب و نمونه آماری معلمان ورزش برابر با جامعه آنها یعنی ۱۷ نفر انتخاب شدند. پس از توجیه آزمودنی ها از شرایط نحوه اجرای آزمون، فرم رضایتنامه کتبی توسط آنها تکمیل گردید و در ضمن نتایج بررسی ها محرمانه بوده و بعد از انجام مطالعه بررسی های هر آزمودنی در اختیار آنها قرار گرفت. برای انجام این تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته سلسله مراتب دروس آموزشی مدارس، برای تعیین جایگاه درس تربیت بدنی استفاده شد. این پرسشنامه ۸ گویه ای، ادراک کلی افراد را نسبت به شش درس هنر، تاریخ، حرفه و فن، ریاضی، علوم و تربیت بدنی در هشت حیطه اهمیت دروس، کمک به زندگی سالم و بانشاط در آینده، کمک به پیدا کردن شغل مورد نظر، درآمد مالی در آینده، سختی و آسانی دروس در فراگیری، دانش در تدریس دروس، تجربه در تدریس دروس و در نهایت سختی و آسانی تدریس آنها، بررسی میکند. نهایتاً تعداد ۲۴۰ پرسشنامه برای دانش آموزان، همین تعداد برای والدین و تعداد ۱۸ پرسشنامه برای معلمان ورزش ارسال و پس از تکمیل جمع آوری گردید. متغیرهایی که در این پژوهش مورد بررسی و اندازه گیری قرار گرفته اند هم از نوع متغیرهای کمی و هم از نوع متغیرهای کیفی بوده اند برای تعیین پایایی پرسشنامه ها ابتدا تعداد ۳۰ پرسشنامه دانش آموزان، تعداد ۳۰ پرسشنامه والدین، تعداد ۵ پرسشنامه معلمان ورزش به صورت تصادفی در مدارس توزیع و پس از تکمیل شدن جمع آوری شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و از طریق همسانی درونی پایایی آنها از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد که برای پرسشنامه دانش آموزان ۰.۹۴٪ و برای پرسشنامه والدین ۰.۸۹٪ و برای پرسشنامه معلمان ورزش ۰.۹۰٪ بدست آمد و مشخص گردید که پرسشنامه ها دارای اعتبار کافی بوده و قابل استناد است. برای تجزیه و تحلیل داده ها شامل آمار توصیفی و آمار استنباطی از طریق نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده گردید که برای آمار توصیفی از جداول و نمودارها که در آن اطلاعات مربوط به فراوانی، در صد فراوانی، میانگین، واریانس و غیره و در آمار استنباطی از آزمون یومن ویتنی و خی دو استفاده گردید.

یافته‌های تحقیق:

تحلیل داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها نشان داد ۹۰٫۷۴ درصد والدین ورزشکار می‌باشند و اکثریت والدین بر این باورند که تا حد خیلی زیادی درس تربیت‌بدنی باعث تقویت قوای جسمانی فرزندانشان شده و نبودن کتاب تربیت‌بدنی نمی‌تواند از مشکلات اصلی درس تربیت‌بدنی به حساب بیاید و همچنین نتایج نشان داد اکثریت دانش‌آموزان غیر ورزشکار می‌باشند و اکثریت بر این باورند که درس تربیت‌بدنی تا حد خیلی زیادی باعث تقویت قوای جسمانی آن‌ها شده و والدین آن‌ها برای توسعه تربیت‌بدنی مدرسه همکاری لازم را ندارند و اکثریت معلمان ورزش بر این باورند که باید تا حد خیلی زیادی به درس تربیت‌بدنی اهمیت داده شود و اولیاء دانش‌آموزان پیشرفت ورزشی فرزندانشان را در مقایسه با سایر دروس تعقیب نمی‌کنند.

جدول ۱: نتیجه آزمون خی ۲ جهت مقایسه نگرش دانش‌آموزان در پایه‌های تحصیلی مختلف.

P	درجه آزادی.	مجدور کای.	فراوانی.	پایه‌های تحصیلی مختلف.
			۸۰	پایه اول.
۱۵	۲	۳۸۱٫۸	۸۰	پایه دوم.
			۸۰	پایه سوم.

با توجه به اطلاعات جدول ۱ و با توجه به اینکه $P=15$ می‌باشد بنابراین بین نگرش دانش‌آموزان در پایه‌های تحصیلی مختلف نسبت به درس تربیت‌بدنی تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۲: نتیجه آزمون یومن ویتنی جهت مقایسه نگرش دانش‌آموزان ورزشکار و غیرورزشکار.

P	Z	یومن ویتنی	دامنه میانگین.	فراوانی.	سابقه ورزشی.
			۳۹٫۱۱	۸۰	ورزشکار.
۲۷۹	-۱/۰۸۲	۵۰۰٫۵۵۹۱	۴۲٫۱۲	۱۵۳	غیرورزشکار.

با توجه به اطلاعات جدول ۲ و با توجه به اینکه $P=279$ می‌باشد بنابراین بین نگرش دانش‌آموزان ورزشکار و غیرورزشکار نسبت به درس تربیت‌بدنی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

باتوجه به اینکه نمرات والدین طبیعی نمی‌باشد از آزمون‌های غیرپارامتریک استفاده می‌شود.

جدول ۳: نتیجه آزمون یومن ویتنی جهت مقایسه نگرش والدین ورزشکار و غیرورزشکار نسبت به درس تربیت‌بدنی.

P	Z	یومن ویتنی	میانگین.	فراوانی.	سابقه ورزشی.

ورزشکار.	۱۴۹	۶۱،۹۹		
غیرورزشکار.	۴۷	۹۹،۹۴	۵۰۰،۳۳۳۶	-۰/۴۸۷

با توجه به اطلاعات جدول ۳ و با توجه به اینکه $P=۶۲۶$ می باشد بنابراین بین نگرش والدین ورزشکار و غیرورزشکار نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۴: نتیجه آزمون خی دو جهت مقایسه نگرش والدین دانش آموزان پایه های مختلف نسبت به درس تربیت بدنی.

پایه تحصیلی فرزندان.	فروانی.	مجذور کای.	درجه آزادی.	P
پایه اول.	۶۷			
پایه دوم.	۵۲	۹۵۴	۲	۶۲۱
پایه سوم.	۸۰			

با توجه به اطلاعات جدول ۴ و با توجه به اینکه $P=۶۲۱$ می باشد بنابراین بین نگرش والدین دانش آموزان پایه های تحصیلی مختلف نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۵: نتیجه آزمون یومن ویتنی جهت مقایسه نگرش والدین مرد و زن نسبت به درس تربیت بدنی

جنسیت.	فروانی.	دامنه میانگین.	یومن ویتنی	Z	P
مرد.	۱۷۳	۷۶،۹۸			
زن.	۲۶	۷۱،۱	۰،۲۰۳۵	-۰/۱۵۷	۸۷۵

با توجه به اطلاعات جدول ۵ و با توجه به اینکه $P=۸۷۵$ می باشد بنابراین بین نگرش والدین مرد و زن نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۶: نتیجه آزمون خی دو جهت مقایسه نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی.

آزمودنی ها.	فروانی.	دامنه میانگین.	مجذور کای.	درجه آزادی.	P
والدین.	۱۹۹	۴،۲۵۵			
معلمان ورزش مرد.	۱۷	۰،۲۸۱	۷۳۴،۲	۲	۰/۰۰۰
دانش آموزان.	۲۴۰	۷۲،۲۰۱			

با توجه به اطلاعات جدول ۶ و با توجه به اینکه $P=۰$ می باشد، بنابراین بین نگرش والدین، معلمان ورزش مرد و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد.

با توجه به نتیجه حصول ۶ و با توجه به اینکه بین نگرش آزمودنی ها تفاوت معنی دار وجود دارد بنابراین گروه آزمودنی ها، دو به دو با یکدیگر مقایسه می شوند.

جدول ۷: نتیجه آزمون یومن ویتنی جهت مقایسه نگرش والدین و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه.

آزمودنی ها.	فروانی.	من ویتنی - یو.	Z	P

والدین.	۱۹۹	۰،۱۸۲۴۸	
دانش آموزان.	۲۴۰	-۴/۱۹۶	۰
دانش آموزان.	۲۴۰	۴۴۳،۶	
معلمان ورزش مرد.	۱۷		۱ ۱۱
والدین.	۱۹۹	۰،۱۵۳۹	
معلمان ورزش مرد.	۱۷	-۰/۶۱۷	۵۳۷

با توجه به اطلاعات جدول ۷ و با توجه به اینکه بین نگرش والدین و دانش آموزان $P=0$ می باشد، بنابراین بین نگرش والدین و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد. جدول ۷ نتیجه آزمون خی دو جهت مقایسه نگرش بین دانش آموزان پسر مقطع متوسطه و معلمان ورزش مرد. و با توجه به اینکه بین نگرش دانش آموزان و معلمان ورزش $P=11$ می باشد، بنابراین بین نگرش دانش آموزان پسر مقطع متوسطه و معلمان ورزش مرد نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد. و با توجه به اینکه بین نگرش والدین و معلمان ورزش $(P=537 > 5)$ می باشد، فرض صفر مبنی بر نبود تفاوت بین نگرش والدین و معلمان ورزش تأیید می شود. همچنانکه جدول ۶ نشان می دهد نمرات نگرش والدین (۴،۲۵۵)، معلمان ورزش (۰،۲۸۱) و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه، (۷۲،۲۰۱) می باشد که ابتدا معلمان ورزش سپس والدین و بعد از آن دانش آموزان، به ترتیب دارای نگرش مثبت تری نسبت به درس تربیت بدنی می باشند.

بحث و نتیجه گیری:

هدف کلی تحقیق مقایسه نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان به درس تربیت بدنی بود، نتایج کلی تحقیق نشان داد بین نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه نسبت به درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد. با توجه به نتیجه بدست آمده نگرش والدین، معلمان ورزش و دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی مثبت می باشد. نتایج تحقیق حاضر با تحقیقات زیر همخوانی داشت:

عزیزی و جوادیان (۱۳۹۵) در تحقیقی با عنوان مقایسه نگرش دانش آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در مقطع متوسط شهر خرم آباد به این نتایج دست یافتند که نگرش معلمان سایر دروس و دانش آموزان به معلمان تربیت بدنی نامطلوب است. بین نگرش دانش آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی ارتباط معناداری وجود دارد. نگرش دانش آموزان قابلیت پیش بینی نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی را داراست. بین نوع نگرش دانش آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی تفاوت معناداری وجود ندارد (عزیزی و جوادیان، ۱۳۹۵). کشاورز و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان مقایسه نگرش دانش آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در مقطع متوسطه

بندرباس به این نتایج دست یافتند نگرش معلمان سایر دروس و دانش‌آموزان به معلمان تربیت‌بدنی نامطلوب است. بین نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت‌بدنی ارتباط معناداری وجود دارد. نگرش دانش‌آموزان قابلیت پیش‌بینی نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت‌بدنی را داراست. بین نوع نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت‌بدنی تفاوت معناداری وجود ندارد (کشاوری و همکاران، ۱۳۹۲). فروز و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در تحقیقی با عنوان درک دانش‌آموزان دوره متوسطه نسبت به تربیت‌بدنی در فیجی مرکزی به این نتایج دست یافتند که در همه مؤلفه‌های ادراک نسبت به تربیت‌بدنی تفاوت معنی‌داری در ورزشکاران و غیر غیرمستقیم وجود داشت (فروز، ممتاز، نازیم و جولی، ۲۰۲۲). پاراسنا و همکاران^۲ (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان تجزیه و تحلیل نگرش دانش‌آموزان دوره متوسطه نسبت به درس تربیت‌بدنی با توجه به برخی متغیرها در مدارس متوسطه فیجی به این نتایج دست یافتند که میانگین نگرش دانشجویان پسر بالاتر از حد زنان بود. مردان فیجیایی نسبت به زنان فیجیایی نگرش بسیار بالاتری نسبت به رتبه‌بندی در تربیت‌بدنی دارند. بر اساس نتایج این مطالعه، ویژگی‌های اجتماعی-دموگرافیک خاص بر سطوح نگرش دانش‌آموزان دبیرستانی نسبت به کلاس‌های تربیت‌بدنی تأثیر می‌گذارد (پاراسنا و همکاران، ۲۰۲۲). سویرامایا^۳ (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان مقایسه نگرش معلمان نسبت به درس تربیت‌بدنی بین مرد و دختر دبیرستانی به این نتایج دست یافتند که اختلافی بین پسران و دختران وجود نداشت (سویرامایا، ۲۰۲۰). راویدان و ارکان^۴ (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان بررسی تطبیقی نگرش دانش‌آموزان شاغل به تحصیل در انواع مختلف دبیرستان‌ها نسبت به درس تربیت‌بدنی و ورزش به این نتایج دست یافتند همه دانش‌آموزانی که در انواع دبیرستان‌های ارزشمندی تحصیل می‌کنند نگرش مثبتی نسبت به درس تربیت‌بدنی و ورزش دارند (راویدان و ارکان، ۲۰۱۹). و با نتایج تحقیقات زیر همخوانی نداشت:

آتان و همکاران^۵ (۲۰۱۶) در تحقیقی با عنوان نگرش دانش‌آموزان دوره متوسطه نسبت به درس تربیت‌بدنی و ورزش بر حسب متغیرهای مختلف به این نتایج دست یافتند در نمرات نگرش به درس تربیت‌بدنی و ورزش از نظر نمرات، جنسیت، محل سکونت تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد ولی در نگرش دانش‌آموزان از نظر سطح تحصیلات والدین و تعداد خواهر و برادر تفاوت معنی‌داری مشاهده شد (آتان و همکاران، ۲۰۱۶). کالتر و همکاران^۶ (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان والدین و نگرش فرزندان نسبت به تربیت‌بدنی ابتدایی به این نتایج دست یافتند که تفاوت کمی در هر یک از مؤلفه‌های عاطفی یا شناختی نگرش در گروه‌های جنسیتی یا طبقاتی در هر یک از زمینه‌های مورد بررسی وجود ندارد، مگر در پاسخ‌هایی که درباره تربیت‌بدنی انجام می‌دهد و باید در مدرسه فرزندشان انجام دهد (کالتر، گران و پاتریک، ۲۰۱۹). آنتینو و همکاران^۷ (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان دیدگاه دانش‌آموزان مدارس راهنمایی در مورد تربیت‌بدنی: یک مطالعه مقایسه‌ای بین چهار کشور

¹ Feroz

² Prasanna

³ Subrahmanya

⁴ Ridvan

⁵ Atan

⁶ Coulter

⁷ Antonio

اروپایی به این نتایج دست یافتند نظرات دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت‌بدنی عمدتاً مثبت بود، در همه کشورها، کودکان نگرش مثبت تری دارند، به تربیت‌بدنی اهمیت بیشتری می‌دهند آنها خود را صلاحیت بیشتری نسبت به دختران می‌دانند (انتینو و کاتارزانی، ۲۰۲۱).

با توجه به تحقیقات انجام شده در این زمینه مشاهده می‌شود که تحقیقات خارجی اکثر آن‌ها نگرش مثبتی را نمایان ساخته‌اند ولی تحقیقات داخلی نتایج آن‌ها ضد و نقیض است ولی از آنجا که نگرش مثبت والدین، معلمان ورزش و دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت‌بدنی می‌تواند در پیشبرد اهداف تعلیم و تربیت موثر واقع شود در جاهایی که تبلیغات بیشتری برای ورزش و فرهنگ تربیت‌بدنی انجام می‌شود. نگرش‌ها نیز مثبت‌تر است و مسلماً تربیت‌بدنی مدارس با کیفیت بالاتری برای دانش‌آموزان ارائه می‌گردد. در این زمینه نیاز به تحقیقات بیشتری است تا عوامل موثر در مثبت و منفی بودن نگرش افراد بررسی گردند و راه‌حل‌های مناسب ارائه گردند.

در این تحقیق که نگرش معلمان ورزش نسبت به درس تربیت‌بدنی مثبت می‌باشد و چون همه ورزشکار بودند علت نگرش مثبت آنها به همین دلیل می‌باشد. از نتایج دیگری که از این تحقیق بدست آمد اینست که بین نگرش و ورزشکار یا غیرورزشکار بودن والدین هیچ تفاوت معنی‌داری مشاهده نشده است و می‌توان برای بررسی بیشتر تحقیق حاضر را در گروه‌های بزرگ‌تر و جامعه وسیع‌تر انجام داد تا نتایج دقیق‌تری بدست بیاید. در این تحقیق بین نگرش دانش‌آموزان در پایه‌های تحصیلی مختلف تفاوت معنی‌دار وجود دارد و همچنین بین نگرش دانش‌آموزان ورزشکار و غیرورزشکار تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد و نگرش هر دو گروه حدوداً مثبت بوده است و باید تحقیقات بیشتری در این زمینه صورت گیرد. در ارزیابی کلی از این تحقیق می‌توان چنین نتیجه گرفت که ورزشکار و غیرورزشکار بودن بر نگرش دانش‌آموزان تأثیری نداشته و همچنین ورزشکار و غیرورزشکار بودن والدین بر نگرش آن‌ها تأثیری نداشته است.

با توجه به یافته‌ها می‌توان گفت که درس تربیت‌بدنی در حیطه کمک به زندگی سالم و بانشاط در آینده از دیدگاه جامعه آماری، نقش مهمی دارد. از این رو می‌توان گفت که دانش‌آموزان، والدین، دبیران و همچنین مدیران به این نگرش و ادراک صحیح که تربیت‌بدنی بی‌شک موجبات زندگی سالم و بانشاط را در آینده فراهم خواهد کرد، رسیده‌اند. شایان ذکر است، با توجه به این یافته، مدیران و برنامه‌ریزان امر ورزش می‌توانند از این ادراک صحیح و محیط مطلوب ایجادشده در این زمینه استفاده کنند و با کمک آموزش و پرورش در امر اطلاع‌رسانی و افزایش معلومات ورزشی و علمی دانش‌آموزان، دبیران و والدین گام بردارند. با توجه به ضعف برنامه ریزی ورزشی در مدارس، نبود کتابهای درسی مناسب در این زمینه، کمبود امکانات و تسهیلات ورزشی و همچنین کمبود ساعات درس تربیت‌بدنی در مدارس، چنین نتیجه و جایگاهی از سوی دانش‌آموزان منطقی به نظر می‌رسد. در این میان می‌توان با برنامه ریزی صحیح و راهبردی در مدارس، اهمیت و جایگاه درس ورزش را در میان دانش‌آموزان ارتقا داد. نکته شایان توجه این یافته که با تکیه بر آن می‌توان گفت، والدین نگرش و ادراک منطقی به اهمیت درس تربیت‌بدنی دارند و با توجه به اینکه مدیران وظیفه ساماندهی همه دروس را در مدارس بر عهده دارند، این یافته شایان توجه حاکی از آن است که دبیران ادراک کاملاً مطلوبی در این حیطه به درس تربیت‌بدنی دارند و بر دیگر تأثیرات مثبت روانی و عاطفی که ورزش بر دانش‌آموزان می‌گذارد، کاملاً واقف‌اند. تأکید بیش از حد دروس دیگر در مدارس و عدم محبوبیت درس تربیت‌بدنی از سوی والدین می‌توان علت پایین بودن ادراک دانش‌آموزان دانست.

و همین طور عدم اطل عرسانی صحیح در مورد بازار کار تربیت بدنی از سوی وزارت ورزش، آموزش و پرورش و حتی صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، نبود نشریات و و بسایت های مربوط به امر کارآفرینی ورزش در مدارس، عدم برگزاری جلسات سالیانه میان والدین و دبیر تربیت بدنی، عدم گزار شدهی کامل فردی از عملکرد ورزشی دانش آموزان از سوی دبیران تربیت بدنی به مدیران و والدین دان شآموزان و... نباید جایگاهی بهتر از این از سوی والدین انتظار داشت.

پیشنهاد می شود مدیران و دبیران تربیت بدنی با تهیه بروشور، نشریات، وبلاگ، جزوه و ... به معرفی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی در میان دانش آموزان، والدین و دبیران پردازند و بازار کار این رشته را معرفی کنند.

شایان ذکر است با تبلیغ بیش ازحد رشته های مهندسی، پزشکی و هنر در سالیان اخیر و در مقابل نبود این مهم از سوی مسئولان امر ورزش، این یافته منطقی ب هنظر می رسد. نکته شایان توجه در این پژوهش، جایگاه و رتبه ششم درس تربیت بدنی در حیطه سختی و آسانی در فراگیری از سوی چهار گروه جامعه آماری است، یعنی درس تربیت بدنی برای یادگیری دان شآموزان از دیگر دروس در این تحقیق سهل و ساده تر است. نظر به اینکه درس تربیت بدنی در بیشتر مدارس حالت غیر آموزشی دارد و اغلب به بازی های گروهی رایج مثل فوتبال ختم می شود. قرار گرفتن جایگاه ششم برای این حیطه زیاد هم دور از ذهن نیست. در اینجا پیشنهاد می شود دبیران تربیت بدنی به آموزش دیگر رشته های ورزشی پردازند و با آشنا ساختن ایشان توسط جزوه ها، کتاب ها و فیلم های آموزشی در مورد رشته های ورزشی مختلف، گامی اساسی در تغییر درک و نگرش دان شآموزان و در پی آن دیگر گروه ها در این حیطه بردارند.

عدم شناخت دبیران درس تربیت بدنی از سوی والدین و ناآگاهی والدین نسبت به برنامه های اجرایی توسط ایشان و در نهایت نداشتن اطلاعات کافی از وظایف دبیر ورزش در مدرسه را می توان از دلایل پیشامد این نتیجه عنوان کرد.

به طور کلی چنین استنباط میشود که درس تربیت بدنی جایگاه متوسطی در مدرسه دارد و با اقدام مواردی که پیشتر ذکر شد، می توان جایگاه این درس را در مدرسه بهبود بخشید و در راستای تغییر نگرش و ادراک کلی دانش آموزان، والدین، مدیران و دبیران گامی اساسی برداشت.

آموزش و پرورش و دبیران ورزش برای تغییر نگرش و ادراک کلی والدین از طریق دانش آموزان باید نقش اساسی را ایفا کنند. مدیران ارشد مدرسه که وظیفه برنامه ریزی و ساماندهی درس تربیت بدنی را دارند و همین طور که کلید اساسی رشد و اعتلای درس تربیت بدنی محسوب میشوند، باید درک و نگرش مطلوب تری نسبت به ورزش داشته باشند. دبیران درس غیر تربیت بدنی که نقش انکارناپذیری در شکلگیری نگرش دانش آموزان دارند، دیدگاه متوسطی نسبت به درس تربیت بدنی داشتند. این یافته حاکی از آن است که محیط مدرسه دارای زمینه مثبتی از سوی دبیران است و از طریق ایشان میتوان برای تغییر درک و نگرش دیگر گروه ها در مدرسه اقدام کرد. از محدودیت های تحقیق ۱- عدم همکاری کامل مدیران جهت کمک به محقق ۲- عدم اطلاع از میزان انگیزه پاسخ دهندگان به سئوالات بود.

تشکر و قدردانی:

بدین وسیله، نویسندگان مقاله مراتب سپاس و قدردانی را از کلیه کسانی که در انجام این مطالعه همکاری نمودند، به عمل می آورند.

منابع:

- شجاع کیانوش، علیمردانی محمد، فراهانی ابوالفضل (۱۳۹۶)، مقایسه ادراک والدین، دانش‌آموزان، معلمان و مدیران نسبت به جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس، *مجله مدیریت ورزشی*، ۱(۹): ۳۷-۵۴
- عبدی مقدم سعید، رحیم رضائی نژاد، حسین پورسلطانی (۱۳۹۷)، مقایسه موقعیت آموزشی درس تربیت بدنی از دیدگاه مدیران، معلمان، والدین و دانش‌آموزان دوره متوسطه، *فصلنامه پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش*، ۱۰(۱): ۱۲۹-۱۴۳
- عزیزی فاطمه، فیض جوادیان سید حامد (۱۳۹۵)، مقایسه نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در مقطع متوسط شهر خرم آباد، *کنفرانس ملی دانش و فناوری روانشناسی، علوم تربیتی و جامع روانشناسی ایران*.
- کشاوری لقمان، جلالی فراهانی مجید، انصاری سید محمد (۱۳۹۲)، مقایسه نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در مقطع متوسطه بندرعباس، *مجله پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی*، ۱(۵): ۷۵-۸۴
- Antonio Peria, António Rodrigues, Katarzyna Pankowska-Jurczyk, Batutis, Olegas; Costa, João et al. (2021), Middle school students' views about physical education: A comparative study between four European countries. *Federación Española de Asociaciones de Docentes de Educación Física*, 39(1); 396-402.
- Arikan, Gökhan (2020), Analysis of secondary school students' attitudes and self-efficacy perceptions towards physical education and the sports course." *World Journal of Education*, 10(6):14-22.
- Atan Tulin, Mays Ondokuz Üniversitesi (2016), Merve imamoglu Attitudes of secondary school students towards physical education and sports lesson in terms of various variables. *Turkish Journal of Sport and Exercise* 18(2):65-68.
- Berki Tamás and Tarjány Zsófia (2022), The role of physical activity, enjoyment of physical activity, and school performance in learning motivation among high school students in Hungary. *Children*, 9(3): 1-9.
- Chen, Ang. (2022), Perspectives on the Physical Education Curriculum," *Reconceptualizing Physical Education*, pp. 23-47.
- Corr Méabh, McSharry Jennifer, Murtagh Elaine M (2019), Adolescent Girls' Perceptions of Physical Activity: A Systematic Review of Qualitative Studies. *American Journal of Health Promotion*, 26(6): 806-819.
- Coulter Maura, McGrane Bronagh & Catherine Woods (2020), PE should be an integral part of each school day: parents' and their children's attitudes towards primary physical education. *International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 48(4): 429-445.
- Feroz Mohammed Ali, Mumtaz Alam, Nazim Ali, Joeli Dakuidreketi (2022), Secondary School Students' Perceptions Toward Physical Education in Central Fiji. *Journal of Positive School Psychology*, 6(10): 572-582.
- León-Díaz, O., Arija-Mediavilla, A., Muñoz, L., & SantosPastor, M (2020), Las metodologías activas en Educación Física. Una aproximación al estado actual desde la percepción de los docentes en la Comunidad de Madrid. *UAM_Biblioteca*, 38(2020): 587-594.
- Prasanna B.K, Mohammed Feroz Ali (2020), An Analysis of Secondary School Students' Attitudes towards Physical Education Course According to Some Variables in secondary schools of Fiji. *IOSR Journal of Sports and Physical Education (IOSR-JSPE)*, 7(2): 7-13.
- Ridvan DagdemirS, erkan Tevabil Aka (2019), Comparative Study on Attitudes of Students Studying in Different Types of High Schools towards Physical Education and Sports Lesson. *Asian Journal of Education and Training*, 5(4): 609-615.
- Sharifi Gholamreza; Babai Mazreno Alireza; Salmani Ibrahim (2014), Effects of a Period of Selected Activity on Lung Capacities in Children 5-10 Years with Asthma Caused by Exercise. *International Journal of Pediatrics*, 2(3): 11-17.
- Subrahmanya B G (2020), Comparison of Attitude towards Physical Education between Male and High School Female Subject Teachers. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 10(10):7-9.
- Yang, Chunmei (2022), Who will be more active in sports participation? — analysis of college students' sports participation behavior based on demographic characteristics," *Advances in Physical Education*, 12(3):244-254.

Comparison of Attitudes of Parents, Sports Teachers and Students to Physical Education Course

Hassan Moradi¹, Alireza Babaei Mazreno^{*2}

1. MSc in Sports Management, official member of education, Yazd, Iran.

2. PhD in Sports Physiology, Islamic Azad University, Khorasgan Branch, Isfahan, Iran.

Abstract:

The purpose of this research was to compare the attitude of parents, sports teachers and students towards physical education. The method of this research was descriptive and comparative. The statistical population included students, parents and physical education teachers of Yazd province. From this society, 240 students and 240 of their parents were randomly selected using the Kargesi and Morgan table and 17 of the physical education teachers were selected as a statistical sample, and 240 questionnaires between students and their parents and 18 questionnaires between Male sports teachers were distributed. It should be noted that the content validity of the tool was calculated by a group of experts and its reliability was also calculated in a research study. Finally, the data were analyzed using descriptive and inferential statistics such as chi-square and Yeoman-Whitney using SPSS software version 21. The findings of the research showed that there was a significant difference between the attitudes of parents, male sports teachers, and male high school students towards physical education lessons ($p \leq 0.05$). Therefore, by providing sports programs for parents and students, their attitude towards physical education can be improved so that they also have the necessary support for better implementation of physical education lesson plans.

Keywords: Physical education lesson, parents, sports teachers, students, secondary level.

* Correspondence: Alireza.babaei.m@gmail.com